

TÜRKİYE TİCARET MERKEZLERİNİN DESTEKLENMESİ İLE DESTEK YÖNETİM SİSTEMİ ÜZERİNDEN İŞLEYİŞİNE İLİŞKİN GENELGE

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Genelgenin amacı, 2010/6 sayılı Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında Türkiye Ticaret Merkezleri (TTM) Destegine ilişkin uygulama ile Destek Yönetim Sistemi üzerinden işleyişine ilişkin usul ve esaslarının belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Genelge, 2010/6 sayılı Tebliğ çerçevesinde TTM'lere verilen desteklerin uygulanmasına yönelik başvuru, değerlendirme ve sonuçlandırma işlemlerine dair süreçler ile ve bu süreçlerin Destek Yönetim Sistemi üzerinden işleyişine dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Genelge, 2010/6 sayılı “Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ” ile 2019/7 sayılı “Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği” hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) İşbu Genelgede, Tebliğin 4 üncü maddesinde belirtilen tanımlara ilaveten aşağıdaki tanımlar esas alınacaktır.

- (a) Proje: TTM kurmak ve işletmek amacıyla ortakları, kapsamı, süresi, bütçesi, uygulayıcıları, fizibilite raporu ile öngörülen çıktıları belirlenmiş faaliyetler bütünü,
- (b) Proje sahibi: Bakanlığa TTM proje başvurusunda bulunan TİM ve/veya TOBB, TİM ve/veya TOBB'un Türkiye'de kurduğu şirket, TİM ve/veya TOBB ya da TİM ve/veya TOBB'un Türkiye'de kurduğu şirket ile diğer İşbirliği Kuruluşu/Kuruluşları ortaklığında Türkiye'de kurulan şirketi,
- (c) Dış Ticaret ve Yatırım Uzmanı: Tebliğin 17/B Maddesi kapsamında istihdam edilen, hukuki, mali, iktisadi ve idari bilimler ile TTM'nin sektörüyle ilgili konularda yükseköğrenim görmüş uzman personeli,
- (d) TTM Müdürü: Tebliğin 17/B Maddesi kapsamında istihdam edilen, yükseköğrenim görmüş TTM'nin idari yönetiminden sorumlu müdürü,
- (e) Yardımcı Personel: Tebliğin 17/B Maddesi kapsamında istihdam edilen, TTM Müdürüne bağlı personeli,
- (f) İdare Ofisi: Ticaret Müşaviri/Ataşesi, TTM Müdürü ile Dış Ticaret ve Yatırım Uzmanlarının bulunduğu alanı,

- (g) Firma Alanları: Kullanıcı şirketlere ait birimlerin yer aldığı alanları,
- (h) Etkinlik Alanı: Konferans, seminer ve ikili iş görüşmelerinin (B2B) gerçekleştirildiği, şirketlerin ürünlerinin belirli bir süreyle sergilendiği, ticari/ekonomik ve kültürel faaliyetlerin yapıldığı alanı,
- (i) Destek Yönetim Sistemi (DYS) : Mal ihracatına ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri ile Dâhilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Vergi Resim Harç İstisnası, Belgesiz İhracat Kredilerine ilişkin bileşenlerden oluşan Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemini

ifade eder.

TTM

MADDE 5- (1) TTM, idare ofisi, etkinlik alanı ve firma alanlarından oluşur.

(2) Aynı şehirde, yalnızca bir TTM’de idare ofisi bulunabilir.

(3) Aynı şehirde birden fazla TTM olduğu durumlarda, idare ofisinin bulunduğu TTM haricindeki TTM’lerde yer alan firmalar da, TTM’de sunulan hizmetlerden yararlandırılır.

(4) TTM’lerde, TTM Müdürüne bağlı en fazla bir adet yardımcı personel görevlendirilebilir.

(5) TTM’de bulunan idare ofisi ile etkinlik alanına ilişkin giderler (bu alanlarda istihdam edilen personele ilişkin giderler de dahil olmak üzere) doğrudan proje sahibi tarafından karşılanır. Kullanıcı şirketlere yansıtılmaz.

Etkinlik Takvimi

MADDE 6- (1) Yıllık etkinlik takvimi Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği, proje sahibi ve işbirliği kuruluşlarının görüş ve değerlendirmeleri alınarak hafta/ay/yıl kapsayacak şekilde TTM müdürü tarafından oluşturularak, proje sahibi tarafından önceki yılın takvim yılı sonuna kadar DYS’ye yüklenir.

(2) TTM’de her ay gerçekleştirilen etkinlikler, müteakip ayın ilk beş günü içerisinde TTM Müdürünce Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğine DYS aracılığıyla raporlanır. Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği gerçekleştirilen etkinliklere ilişkin raporunu müteakip 5 iş günü içerisinde DYS’ye yükler.

Görev Tanımları

MADDE 7- (1) TTM Müdürü, TTM’nin tanıtımı, TTM binası ile firma alanlarının işletilmesi, TTM Etkinlik Takviminin oluşturulması, icrası ve takibinden sorumludur.

(2) TTM binasında bulunan Dış Ticaret ve Yatırım Uzmanları, hem TTM’de yer alan firmalara hem de Türkiye’nin söz konusu ülkede potansiyel arz eden tüm sektörlerine hizmet edecek şekilde görevlendirilirler.

(3) Dış Ticaret ve Yatırım uzmanlarının şirketler hukuku (şirket kuruluşu, kurumlar vergisi, şirket tasfiyesi vb.), üretim, arz/talep durumları, teknik düzenlemeler, dış ticaret mevzuatı, gümrük mevzuatı, ilgili ülkelerin taraf olduğu anlaşmalar, ithalatçı-ihracatçı firma bilgileri,

tedarikçi ülkeler, dağıtım kanalları, tüketici alışkanlıkları ve trendler gibi konularda bilgi sahibi olmaları ve etkinlik alanında gerçekleştirilen faaliyetlerde görev almaları gerekir.

Ön Onay Başvurusu

MADDE 8- (1) Kurulması planlanan TTM'ye ilişkin proje başvurusu DYS üzerinden yapılır.

(2) Bakanlıkça projeye ön onay verilmesini müteakip işletici şirket kurulur ve kira sözleşmesi yapılır.

(3) Firma alanlarının farklı bir yerde olması durumundaki TTM proje başvurusu DYS üzerinden ayrıca yapılır.

Nihai Onay Başvurusu ve Değerlendirme

MADDE 9- (1) Ön onay verilmiş bulunan TTM'ye ilişkin nihai başvuru DYS üzerinden iletilir.

(2) Projeye ön onay verildiği tarihten sonra gerçekleştirilen giderler nihai onayı müteakip destek kapsamında değerlendirilir.

TTM'ye İlişkin Kurulum/Dekorasyon Giderlerinin Desteklenmesi

MADDE 10- (1) Destek kapsamındaki TTM'lerin Ek-A'da yer alan kurulum/dekorasyon giderleri desteklenir.

(2) TTM'lerin kurulum/dekorasyon giderlerinin desteklenebilmesi için yurt içi veya yurt dışından temin edilen dekorasyon malzemelerinin bu Tebliğin 17/A maddesi kapsamında proje başvurusunda bulunan şirket ya da İşletici Şirket adına faturalandırılması ve yurtdışından temin edilen malzemelerin bedelsiz ihracat yoluyla ya da iz bedeli üzerinden yurt dışına gönderilmesi gerekir. Bu ihracat işlemlerine ilişkin gümrük beyannameleri, detaylı bir şekilde düzenlenmiş kurye ve/veya kargo faturaları ve çeki listesi vb. belgelerin DYS aracılığıyla tevsik edilmesi gerekir.

(3) Yurt dışından temin edilen kurulum/dekorasyon malzemeleri için yurt dışına bedelsiz gönderim şartı aranmaz.

(4) Satın alınma işlemi yurtiçinde, ifası yurtdışında gerçekleştirilen kurulum/ dekorasyon hizmetlerine ilişkin ibraz edilen faturaların değerlendirilmesinde, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 60 sayılı Katma Değer Vergisi Sirküleri çerçevesinde KDV'nin konusuna girmediği belirtilen hizmetlere yönelik başvurularda destek hesaplamalarına KDV tutarı dahil edilmez.

TTM'ye İlişkin Tanıtım Giderlerinin Desteklenmesi

MADDE 11- (1) Destek kapsamındaki TTM'lerin Ek-B'de yer alan tanıtım giderleri desteklenir.

(2) Bu Genelge kapsamında yurt içinden temin edilen reklâm ve tanıtım malzemelerinin desteklenebilmesi için bunların bedelsiz ihracat yoluyla ya da iz bedeli üzerinden yurt dışına gönderilmesi gerekir. Bu ihracatlara ilişkin gümrük beyannameleri, detaylı bir şekilde düzenlenmiş kurye, kargo faturaları, çeki listesi vb. belgelerin DYS aracılığıyla tevsik edilmesi gerekir.

(3) Destek ödemesinin hesaplanmasında söz konusu malzemelere ilişkin satıcıdan alınan fatura bedelini aşmaması koşulu ile ödeme belgesi dikkate alınır.

(4) Tanıtım faaliyetleri kapsamında,

- a) Ulaşım, konaklama ile yemek giderleri,
- b) Tanıtım malzemelerinin nakliye bedelleri,
- c) Türkçe yapılan tanıtım harcamaları,
- d) Yurt içine yönelik tanıtım harcamaları,
- e) Yurtdışında Türkçe yayın yapan yayın organlarında yayınlanan tanıtım harcamaları desteklenmez.

(5) Tanıtım faaliyetinin birden çok dilde yapılması durumunda; prodüksiyon harcamalarına ilişkin düzenlenen sözleşmede prodüksiyona konu tanıtımın hangi ülkelerde kullanılacağı belirtilmesi gerekmektedir. Tanıtım filmine ilişkin prodüksiyon giderleri, söz konusu tanıtım filminin yurtdışında yayımlandığının tevsik edildiği durumda desteklenir. Prodüksiyona konu tanıtımın Türkiye’de de kullanılmasının mümkün olması durumunda prodüksiyon giderlerine yönelik destek hesaplaması harcamanın %50’si üzerinden yapılır.

(6) Yapılan tanıtım faaliyetlerine ilişkin faturalarda söz konusu tanıtım faaliyetinin niteliğinin belirlenebilir olması gerekmektedir. Destek talebinde bulunulan tanıtım faaliyeti ile fatura arasında ilişki kurulmaması durumunda söz konusu harcama kalemi desteklenmez.

TTM’ye İlişkin İstihdam Giderlerinin Desteklenmesi

MADDE 12- (1) Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği’nin DYS üzerinden uygun görüşünü müteakip, TTM’de istihdam edilecek personel giderlerinin desteklenmesi için istihdam desteği ön onay başvurusu DYS üzerinden iletilir.

(2) İstihdam desteği kapsamındaki personel; İngilizce veya o ülkenin resmi dilini konuşma ve yazma yeterliliğine sahip TTM müdürü, yardımcı personel ile Dış Ticaret ve Yatırım Uzmanından oluşur.

(3) Bakanlık tarafından uygun görülen personelin, DYS üzerinden verilen onay tarihinden itibaren gerçekleştirilen istihdam giderleri desteklenir.

(4) Sosyal yardım, sağlık sigortası, prim, ikramiye, yan haklar ve fazla mesai ücreti istihdam gideri kapsamında desteklenmez.

(5) İstihdam desteği kapsamındaki personelin aylık maaşı, ilgili ülkede birinci derecenin birinci kademesinden aylık alan Ticaret Müşaviri/Ataşesine ödenmekte olan aylık tutarı geçemez.

Denetim ve Raporlama

MADDE 13- (1) İlk destek başvurusunda ve her destek yılı bitiminde DYS üzerinden Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği tarafından TTM Yerinde İnceleme Raporu; her destek yılı bitiminde TİM/TOBB veya Türkiye’de kurulan şirket proje sahibi tarafından DYS üzerinden Faaliyet Raporu doldurulur.

(2) Bakanlık proje unsurlarını yerinde inceler ve değerlendirir. Yapılan izleme ve değerlendirmelerde, TTM’de faaliyetlerin usulüne uygun ve onaylanan şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde ilgili faaliyet desteklenmez.

(3) Kullanıcı şirketlerin, birimlerini kendilerinin yönetmesi ve bunun için kendi personelini istihdam etmesi gerekir. Aktif olarak faaliyette bulunmayan (personel bulundurmayan, koleksiyonlarını yenilemeyen, pazarlama ve tanıtımda bulunmayan) kullanıcı şirketler, üç ay içerisinde söz konusu hususları düzeltmeleri için uyarılır. Üç aylık süre sonunda halen aktif faaliyet göstermediğinin tespit edilmesi halinde ise kullanıcı şirket TTM'den çıkarılır.

(4) Firma alanlarında, kullanıcı şirketlere uygulanan kira tarifesi DYS üzerinden Bakanlığa sunulur.

(5) TTM alanlarında, İşbirliği Kuruluşları logolarına yer verilemez.

Ödeme Başvurusu

MADDE 14- (1) TTM'lere ilişkin tüm destek başvuruları DYS aracılığıyla yapılır.

MADDE 15 – (1) TTM'lere ilişkin harcamalarla ilgili başvurular DYS üzerinden sonuçlandırılır.

MADDE 16 – TTM'lere ilişkin kira destek başvurularında harcamaya ilişkin sözleşme ve ödeme belgesi; kurulum/dekorasyon ve tanıtım destek başvurularında harcamaya ilişkin sözleşme fatura ve ödeme belgesi; istihdam destek başvurularında ise sözleşme, maaş bordrosu ve ödeme belgesi DYS'ye yüklenmesi zorunlu belgelerdir.

(2) Başvuru sırasında zorunlu olarak bulunması gereken belgelerde veya söz konusu belgelerde yer alması gereken Ticaret Müşaviri/Ataşesi/Bakanlık Temsilcisi onayında eksiklik olması halinde söz konusu harcama için eksik belge işlemi uygulanmaz ve destek başvurusu DYS üzerinden reddedilir. Diğer belgeler için eksik belge işlemi uygulanır.

MADDE 17 – (1) Destek kapsamında ibrazı zorunlu destek ve harcama başvuru belgeleri ile ibrazı talep edilen her türlü bilgi ve belgenin DYS aracılığıyla iletilmesi gerekir. Başvuru sahibine yapılacak bildirimler DYS aracılığıyla yapılır. Destek sürecine ilişkin başvuruların alınması, incelenmesi ve sonuçlandırılması kapsamındaki tüm iş ve işlemler DYS üzerinden gerçekleştirilir. DYS üzerinden yapılan tüm başvuru ve bildirimlerde DYS üzerindeki başvuru ve bildirim tarihleri esas alınır.

(2) DYS'de kayıtlı bulunan ve geçerliliği devam eden bilgi ve belgeler ile doğruluğu elektronik ortamda Bakanlık tarafından teyit edilebilen bilgi ve belgeler geçerli kabul edilir ve proje sahibi tarafından DYS'de yeniden ibrazı aranmaz.

(3) Destek unsurlarına ilişkin DYS aracılığıyla ibraz edilen her türlü belgenin, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Belgelerin saklanması, saklama süresi" başlıklı 82 nci maddesi ve diğer ilgili mevzuatı çerçevesinde, asıllarının gerektiğinde denetlenmek ve incelenmek üzere 10 yıldan az olmamak üzere sınıflandırılmış bir biçimde başvuru sahibince saklanmaları zorunludur.

MADDE 18 – (1) Bu Genelgede belirtilen faaliyetlere ilişkin desteğe konu tüm ödemelerin, TİM veya TOBB, TİM ve/veya TOBB'un Türkiye'de kurduğu şirket, TİM ve/veya TOBB ya da TİM ve/veya TOBB'un Türkiye'de kurduğu şirket ile diğer İşbirliği Kuruluşu/Kuruluşları ortaklığında Türkiye'de kurulan şirket veya işletici şirket tarafından bankacılık sisteminde (EFT, swift, havale, çek ve şirket kredi kartı ile) yapılması gerekmektedir.

(2) Banka onaylı hesap ekstresi/dökümü (miktarın, kirayı ödeyenin ve ödemenin kiraya ilişkin olduğunun belirtilmesi kaydıyla) ödeme belgesi olarak kabul edilir. Çekle yapılan ödemelerde

çekin fotokopisi ile birlikte çekin ödendiğine ilişkin banka kayıtlarının da DYS üzerinden ibraz edilmesi gerekir. Müşteri çeki veya cirolu çek ile yapılan ödemeler destek kapsamında değerlendirilmez. Kredi kartı ile yapılan ödemelerde kredi kartı ekstresinin DYS üzerinden ibraz edilmesi gerekmektedir.

(3) Bu Tebliğ kapsamındaki destek ödemelerinden yararlanılabilmesi için harcamayı gerçekleştirenle faturayı düzenleyen tarafın ilişkili kişi olmaması gerekmektedir.

MADDE 19 – (1) Destek başvurularının incelenmesi neticesinde destek ödemesi yapılabilmesi için destek ödemesi yapılacak TİM veya TOBB’un, TİM ve/veya TOBB’un Türkiye’de kurduğu şirketin, TİM ve/veya TOBB ya da TİM ve/veya TOBB’un Türkiye’de kurduğu şirket ile diğer İşbirliği Kuruluşu/Kuruluşları ortaklığında Türkiye’de kurulan şirketin Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik borcu bulunmadığına ilişkin belge ya da vergi ve/veya sosyal güvenlik borçları yeniden yapılandırılmış ise yeniden yapılandırma sözleşmesine uyulduğuna ilişkin belgeye istinaden hakediş miktarı hesaplanır. Destek kapsamındaki şirketin/kuruluşun borçsuzluk durumuna ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu nezdinde sorgulama re’sen yapılır veya DYS üzerinden belge talep edilebilir.

(2) Destek ödemesi yapılacak TİM veya TOBB’un, TİM ve/veya TOBB’un Türkiye’de kurduğu şirketin, TİM ve/veya TOBB ya da TİM ve/veya TOBB’un Türkiye’de kurduğu şirket ile diğer İşbirliği Kuruluşu/Kuruluşları ortaklığında Türkiye’de kurulan şirketin borcunun bulunduğu tespit edilmesi halinde mahsup işlemi aşağıdaki şekilde yapılır:

- (a) Ödenecek hakediş tutarının borçların tamamını karşılama halinde her iki kuruma ilgili tutar gönderilir. Bakiye varsa, TİM veya TOBB’a, TİM ve/veya TOBB’un Türkiye’de kurduğu şirkete, TİM ve/veya TOBB ya da TİM ve/veya TOBB’un Türkiye’de kurduğu şirket ile diğer İşbirliği Kuruluşu/Kuruluşları ortaklığında Türkiye’de kurulan şirkete ödeme yapılır.
- (b) Ödenecek hakediş tutarının borçların tamamını karşılamaması halinde ise borç durumunu gösterir belgelerde yer alan tutarların hakedişe orantılanması suretiyle her iki kuruma dağıtım yapılır.
- (c) Mahsup işlemi gerçekleşmeden her iki kurumdan birisi tarafından haciz konulmuşsa, haczi koyan kurumun alacağına tamamı ödenir. Hacedilen tutarın ilgili kuruma gönderilmesinden önce diğer kurum tarafından da haciz konulması halinde ise ilk haczi koyan kurumun alacağına tamamı ödenir. Bakiye varsa koyduğu hacze istinaden diğer kuruma gönderilir.

MADDE 20 – (1) “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nca Alım Satım Konu Olmayan Bilgi Amaçlı Kur Tablosu’nda” yer almayan ülke para birimleri ABD Doları’na çevrilirken www.oanda.com sitesi kurları esas alınır.

Yetki

MADDE 21 – (1) İşbu Genelge ile ilgili yeni ekler ihdas etmeye, mevcut Genelge eklerinde değişiklik ve ilave yapmaya, bu Genelgeye ilişkin talimatlar vermeye, özel ve zorunlu durumlar ile mücbir sebep hallerinde ortaya çıkacak hususları inceleyip sonuçlandırmaya ve bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yapılan işlemlerde yaşanacak teknik düzeydeki aksaklıklar nedeniyle uygulamada yaşanabilecek sorunları gidermeye ve bu konuda gerekli düzenlemeleri yapıp talimat vermeye Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

MADDE 22 –(1) 2010/6 sayılı Tebliğ’e ait Türkiye Ticaret Merkezlerinin Desteklenmesine İlişkin Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 – (1) Türkiye Ticaret Merkezlerinin Desteklenmesine İlişkin Genelge 31/03/2020 (bu tarih dahil) tarihine kadar yürürlükte kalmaya devam eder.

(2) Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle sonuçlandırılmamış destek başvuruları ile 31/03/2020 (bu tarih dahil) tarihine kadar Türkiye Ticaret Merkezlerinin Desteklenmesine İlişkin Genelge çerçevesinde yapılan başvurulara ilişkin tüm iş ve işlemler Türkiye Ticaret Merkezlerinin Desteklenmesine İlişkin Genelge çerçevesinde sonuçlandırılır.

(3) 31/03/2020 tarihine (bu tarih dahil) kadar Türkiye Ticaret Merkezlerinin Desteklenmesine İlişkin Genelge” çerçevesinde kapsama alınma başvurusu iletilen ve/veya kapsama alınan TTM projelerine ilişkin tüm iş ve işlemler söz konusu projeler tamamlanana kadar “Türkiye Ticaret Merkezlerinin Desteklenmesine İlişkin Genelge çerçevesinde sonuçlandırılır.

(4) Gerekli görülmesi halinde bu Maddede belirtilen tarihleri 6 aya kadar uzatmaya Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 23– (1) Bu Genelge 01/01/2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Genelgeyi Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yürütür.